2025/1049

28.5.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2025/1049 НА КОМИСИЯТА

от 19 май 2025 година

относно съгласуваността на целите за ефективност, включени в проектоплана за ефективност, представен от Румъния в съответствие с Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета, с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност, отнасящи се за четвъртия референтен период на схемата за ефективност и за таксуване в Единното европейско небе

(нотифицирано под номер C(2025) 2931)

(само текстът на румънски език е автентичен)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. за определяне на рамката за създаването на Единно европейско небе (рамков регламент) ([1]), и по-специално член 11, параграф 3, буква в) от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/2803 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 г. за реализирането на Единното европейско небе ([2]), и по-специално член 58, параграф 3 от него,

като взе предвид Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 на Комисията от 11 февруари 2019 г. за определяне на схема за ефективност и за таксуване в Единното европейско небе и за отмяна на регламенти за изпълнение (ЕС) № 390/2013 и (ЕС) № 391/2013 ([3]), и по-специално член 14, параграф 2 от него,

като има предвид, че:

ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

(1) Съгласно член 11 от Регламент (ЕО) № 549/2004 държавите членки трябва да изготвят на национално равнище или на равнище функционални блокове въздушно пространство (ФБВП) планове, в т.ч. цели за ефективност за всеки референтен период от схемата за ефективност и за таксуване на аеронавигационното обслужване и мрежовите функции. Тези планове трябва да включват местни цели за ефективност, които са съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за съответния референтен период.

(2) Валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за четвъртия референтен период (РП4, 2025—2029 г.) бяха определени в Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688 на Комисията ([4]).

(3) Всички държави членки са изготвили и приели проектопланове за ефективност за РП4, които бяха представени на Комисията за оценка до 1 октомври 2024 г. След проверката на пълнотата на тези проектопланове за ефективност Комисията поиска от държавите членки да представят до 15 ноември 2024 г. актуализирани проектопланове за ефективност.

(4) Оценката на Комисията, представена в настоящото решение, се основава на актуализирания проектоплан за ефективност за РП4, представен от Румъния („проектоплан за ефективност“).

(5) Органът за преглед на ефективността, който оказва съдействие на Комисията при прилагането на схемата за ефективност, представи на Комисията доклад със своето становище относно оценката на проектоплана за ефективност.

([1]) ОВ L 96, 31.3.2004 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj.
([2]) ОВ L, 2024/2803, 11.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj.
([3]) ОВ L 56, 25.2.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.
([4]) Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688 на Комисията от 12 юни 2024 г. за определяне на валидни за целия Европейски съюз цели за ефективност на мрежата за управление на въздушното движение за четвъртия референтен период от 1 януари 2025 г. до 31 декември 2029 г. (ОВ L, 2024/1688, 17.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

(6) В съответствие с член 14, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Комисията е оценила съгласуваността на местните цели за ефективност, включени в проектоплана за ефективност, въз основа на критериите, определени в точка 1 от приложение IV към посочения регламент за изпълнение, и с оглед на местните обстоятелства, по целесъобразност.

(7) Комисията допълни оценката си на проектоплана за ефективност с преглед на елементите, определени в точка 2 от приложение IV към посочения регламент за изпълнение. По отношение на точка 2.1, буква г), подточка vii) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Комисията отбелязва, че не е извършила подробен анализ на използваната от Румъния методика за разпределяне на разходите между обслужването при прелитане и обслужването в зоните на летищата през РП4 като част от този преглед. Поради това на този етап Комисията не е направила заключения по отношение на съответствието на тази методика за разпределяне на разходите с член 15, параграф 2, букви д) и е) от Регламент (ЕО) № 550/2004 на Европейския парламент и на Съвета ([5]) и член 22, параграф 5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317.

ОЦЕНКА НА КОМИСИЯТА

Оценка на целите за безопасност

(8) По отношение на ключовата за ефективността област „безопасност“ съгласуваността на целите, включени в проектоплана за ефективност, е оценена в съответствие с точка 1.1 от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317.

(9) Целите за ефективност в ключовата за ефективността област „безопасност“, предложени от Румъния по отношение на ефективността на управлението на безопасността, представени в разбивка според целите за управление на безопасността и изразени като равнище на изпълнение, са следните:

Румъния	**Цели относно ефективността на управлението на безопасността, изразени като равнище на изпълнение в диапазона от ниво A до ниво D на ЕААБ**					
Доставчик на аеронавигационно обслужване	**Цел за управлението на безопасността**	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
ROMATSA	Политика и цели за безопасност	C	C	C	C	**C**
	Управление на риска за безопасността	C	C	C	C	**D**
	Осигуряване на безопасност	C	C	C	C	**C**
	Насърчаване на безопасността	C	C	C	C	**C**
	Култура на безопасност	C	C	C	C	**C**

(10) Комисията отбелязва, че целите за ефективност във връзка с безопасността, предложени от Румъния за доставчика на аеронавигационно обслужване ROMATSA, са еднакви с валидните за целия Европейски съюз цели за безопасност за всяка календарна година от 2025 г. до 2029 г. с изключение на целта за „управление на риска за безопасността“, за която се планира равнището на валидната за целия Европейски съюз цел да бъде достигнато през 2029 г.

(11) Комисията отбелязва, че в проектоплана за ефективност се определят мерки за ROMATSA за постигане на местните цели за безопасност, включително подобряване на системата за управление на безопасността, наблюдение на управлението на промените и инвестиране в обучение и технологии в областта на безопасността.

([5]) Регламент (ЕО) № 550/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. за осигуряването на аеронавигационно обслужване в единното европейско небе (Регламент за осигуряване на обслужване) (ОВ L 96, 31.3.2004 г., стр. 10, ELI http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj).

(12) Въз основа на констатациите, изложени в съображения 9, 10 и 11, и като се има предвид, че валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност във връзка с безопасността, определени в Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688, трябва да бъдат постигнати до последната година от РП4, а именно 2029 г., местните цели за ефективност във връзка с безопасността, включени в проектоплана за ефективност, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност.

Оценка на целите в областта на околната среда

(13) По отношение на ключовата за ефективността област „околна среда“ съгласуваността на целите, включени в проектоплана за ефективност относно средната ефективност на хоризонтален полет по маршрута (т.е. при прелитане) за действителната траектория, е оценена въз основа на критерия, определен в точка 1.2 от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317. Съответно целите на Румъния в областта на околната среда бяха сравнени със съответните референтни стойности за ефективност на хоризонтален полет по маршрута, определени в плана за подобряване на европейската маршрутна мрежа (ERNIP), изготвен в съответствие с приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/123 на Комисията ([6]) и наличен към момента на приемане на валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4, т.е. на 2 юли 2024 г.

(14) Целите за ефективност в областта на околната среда, предложени от Румъния за РП4, и съответните национални референтни стойности от ERNIP, изразени като средната ефективност на хоризонтален полет по маршрута (т.е. при прелитане) за действителната траектория, са следните:

Румъния	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.
Цели в ключовата за ефективността област „околна среда“, изразени като средната ефективност на хоризонтален полет по маршрута (т.е. при прелитане) за действителната траектория	**3,54 %**	**3,52 %**	**3,50 %**	**3,48 %**	**3,46 %**
Референтни стойности	3,54 %	3,52 %	3,50 %	3,48 %	3,46 %

(15) Комисията отбелязва, че целите в областта на околната среда, предложени от Румъния, са равни на съответните национални референтни стойности за всяка календарна година от РП4.

(16) Комисията отбелязва, че в проектоплана за ефективност Румъния е представила мерки за постигане на своите цели в областта на околната среда. Тези мерки включват въвеждането на разширено трансгранично въздушно пространство за свободно планиране, на усъвършенствано гъвкаво използване на въздушното пространство и на инструмент за оптимизиране на сектора до края на 2025 г. Предвид констатациите на органа за преглед на ефективността Комисията счита, че Румъния следва да се ангажира с изпълнението на всички оперативни мерки, определени в ERNIP, за да подпомогне постигането на своите цели за ефективност в областта на околната среда за РП4.

(17) Въз основа на констатациите, изложени в съображения 14, 15 и 16, целите в ключовата за ефективността област „околна среда“, включени в проектоплана за ефективност, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4.

Оценка на целите във връзка с капацитета

(18) По отношение на ключовата за ефективността област „капацитет“ съгласуваността на целите, включени в проектоплана за ефективност относно средното закъснение в управлението на потоците въздушно движение (УПВД) за полет по маршрута, е оценена въз основа на критерия, определен в точка 1.3 от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317. Съответно предложените от Румъния цели във връзка с капацитета при прелитане бяха сравнени със съответните референтни стойности, определени в плана за управление на мрежата, изготвен в съответствие с член 9 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/123 на Комисията и наличен към момента на приемане на валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4, т.е. на 2 юли 2024 г.

([6]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/123 на Комисията от 24 януари 2019 г. за определяне на подробни правила за прилагане на мрежовите функции за управление на въздушното движение (УВД) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 677/2011 на Комисията (ОВ L 28, 31.1.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

(19) Целите във връзка с капацитета при прелитане, предложени от Румъния за РП4, изразени в минути закъснение в УПВД за полет, както и съответните референтни стойности от плана за управление на мрежата, са следните:

Румъния	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.
Цели в ключовата за ефективността област „капацитет“, изразени в минути закъснение в УПВД за полет по маршрута	**0,24**	**0,17**	**0,14**	**0,11**	**0,11**
Референтни стойности	0,24	0,17	0,14	0,11	0,11

(20) Комисията отбелязва, че целите във връзка с капацитета при прелитане, предложени от Румъния, са равни на съответните национални референтни стойности за всяка календарна година от РП4.

(21) Комисията отбелязва, че в проектоплана за ефективност Румъния е представила мерки за постигане на своите цели във връзка с капацитета при прелитане. Тези мерки включват внедряването на нова система за управление на въздушното движение, подобряването на конфигурацията на въздушното пространство, промени, свързани с политиката в областта на човешките ресурси, и използването на нов инструмент за управление на натовареността и сложността на въздушното движение.

(22) Въз основа на констатациите, изложени в съображения 19, 20 и 21, целите в ключовата за ефективността област „капацитет“, включени в проектоплана за ефективност, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4.

Преглед на целите във връзка с капацитета за аеронавигационно обслужване в зоните на летищата

(23) В съответствие с точка 2.1, буква б) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Комисията допълни своята оценка на проектоплана за ефективност, като направи преглед на целите за ефективност във връзка с капацитета за аеронавигационното обслужване в зоните на летищата, определени по отношение на летищата, посочени в член 1, параграфи 3 и 4 от посочения регламент за изпълнение. Беше установено, че тези цели пораждат опасения.

(24) Комисията отбелязва, че предложените цели във връзка с капацитета в зоните на летищата за РП4 са довели до значително влошаване на средното годишно закъснение в УПВД при долитане в сравнение с третия референтен период (РП3). В действителност предложените цели за РП4 варират от 0,32 до 0,40 минути на полет, докато измерените действителни показатели не надвишават 0,12 минути на полет през която и да е година от РП3.

(25) Поради това Комисията счита, че във връзка с приемането на своя окончателен план за ефективност в съответствие с член 16, буква а) от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Румъния следва допълнително да обоснове целите във връзка с капацитета в зоните на летищата за РП4 с оглед на забележките, посочени в съображение 24, или да преразгледа тези цели с оглед на понижаването им.

Оценка на целите за ефективност на разходите

(26) По отношение на ключовата за ефективността област „ефективност на разходите“ съгласуваността на целите, включени в проектоплана за ефективност относно установените единични разходи (УЕР) за аеронавигационно обслужване при прелитане, е оценена въз основа на критериите, определени в точка 1.4, букви а), б) и в) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317. Тези критерии се състоят от тенденцията на УЕР през РП4, дългосрочната тенденция на УЕР през РП3 и РП4 (2020—2029 г.) и базовата стойност на УЕР на равнище зона за събиране на такси, сравнена със средната стойност на зоните за събиране на такси, където доставчиците на аеронавигационно обслужване имат сходна оперативна и икономическа среда.

(27) Целите за ефективност на разходите при прелитане, предложени от Румъния за РП4, и свързаните с тях базови стойности са следните:

Зона за събиране на такси при прелитане на Румъния	Базова стойност за 2019 г.	Базова стойност за 2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.
Цели и базови стойности в ключовата за ефективността област „ефективност на разходите“, изразени като установени единични разходи (в реално изражение по цени от 2022 г.)	**193,74 RON**	**190,26 RON**	**188,70 RON**	**190,59 RON**	**190,14 RON**	**187,75 RON**	**178,08 RON**
	39,32 EUR	38,61 EUR	38,29 EUR	38,68 EUR	38,58 EUR	38,10 EUR	36,14 EUR

(28) По отношение на критерия за оценка, установен в точка 1.4, буква а) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317, Комисията отбелязва, че определената от Румъния тенденция на УЕР на равнище зона за събиране на такси от - 1,3 % през РП4 изпреварва валидната за целия Европейски съюз тенденция от - 1,2 % за същия период.

(29) По отношение на критерия за оценка, установен в точка 1.4, буква б) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317, Комисията отбелязва, че определената от Румъния дългосрочна тенденция на УЕР на равнище зона за събиране на такси от - 0,9 % през РП3 и РП4 изостава от валидната за целия Европейски съюз дългосрочна тенденция от - 1,0 % за същия период.

(30) По отношение на критерия за оценка, установен в точка 1.4, буква в) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317, Комисията отбелязва, че определената от Румъния базова стойност на УЕР от 38,61 EUR в реално изражение по цени от 2022 г. („EUR 2022“) е с 0,8 % по-ниска от средната базова стойност от 38,93 EUR по стойност на еврото от 2022 г. за съответната група за сравнение, определена в член 7 от Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688.

(31) Ясно е, че тенденцията на УЕР в Румъния през РП4 изпреварва съответната тенденция за целия Европейски съюз и че базовата стойност на Румъния за 2024 г. е под средната стойност за групата за сравнение. Поради това Комисията смята, че незначителното отклонение от дългосрочната тенденция на УЕР за целия Европейски съюз, посочено в съображение 29, не пречи целите за ефективност на разходите на Румъния да са съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност на разходите.

(32) Въз основа на констатациите, изложени в съображения 27—31, целите в ключовата за ефективността област „ефективност на разходите“, включени в проектоплана за ефективност, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4.

Преглед на целите за ефективност на разходите за аеронавигационно обслужване в зоните на летищата

(33) В съответствие с точка 2.1, буква в) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Комисията допълни своята оценка на проектоплана за ефективност, като направи преглед на целите за ефективност на разходите за аеронавигационното обслужване в зоните на летищата, определени по отношение на летищата, посочени в член 1, параграфи 3 и 4 от посочения регламент за изпълнение. Беше установено, че тези цели не пораждат опасения.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ

(34) С оглед на гореизложеното целите за ефективност, включени в проектоплана за ефективност на Румъния, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Целите за ефективност, включени в проектоплана за ефективност, представен от Румъния за четвъртия референтен период (РП4), и изброени в приложението към настоящото решение, са съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4, определени с Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Румъния.

Съставено в Брюксел на 19 май 2025 година.

За Комисията
Apostolos TZITZIKOSTAS
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

Цели за ефективност, включени в проектоплана за ефективност на Румъния, за които е установено, че са съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за четвъртия референтен период

КЛЮЧОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА ОБЛАСТ „БЕЗОПАСНОСТ“

Румъния	**Цели за ефективността на управлението на безопасността**, изразени като равнище на изпълнение в диапазона от ниво A до ниво D на Европейската агенция за авиационна безопасност (ЕААБ)					
Доставчик на аеронавигационно обслужване	**Цел за управлението на безопасността**	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
ROMATSA	Политика и цели за безопасност	C	C	C	C	C
	Управление на риска за безопасността	C	C	C	C	D
	Осигуряване на безопасност	C	C	C	C	C
	Насърчаване на безопасността	C	C	C	C	C
	Култура на безопасност	C	C	C	C	C

КЛЮЧОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА ОБЛАСТ „ОКОЛНА СРЕДА“

Румъния	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
Цели в ключовата за ефективността област „околна среда“, изразени като средната ефективност на хоризонтален полет по маршрута (т.е. при прелитане) за действителната траектория	**3,54 %**	**3,52 %**	**3,50 %**	**3,48 %**	**3,46 %**

КЛЮЧОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА ОБЛАСТ „КАПАЦИТЕТ“

Румъния	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
Цели в ключовата за ефективността област „капацитет“, изразени в минути закъснение в УПВД за полет по маршрута	**0,24**	**0,17**	**0,14**	**0,11**	**0,11**

КЛЮЧОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА ОБЛАСТ „ЕФЕКТИВНОСТ НА РАЗХОДИТЕ“

Зона за събиране на такси при прелитане на Румъния	**Базова стойност за 2019 г.**	**Базова стойност за 2024 г.**	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
Цели и базови стойности в ключовата за ефективността област „ефективност на разходите“, изразени като установени единични разходи (в реално изражение по цени от 2022 г.)	**RON 193,74**	**RON 190,26**	**RON 188,70**	**RON 190,59**	**RON 190,14**	**RON 187,75**	**RON 178,08**
	EUR 39,32	EUR 38,61	EUR 38,29	EUR 38,68	EUR 38,58	EUR 38,10	EUR 36,14